

t.a.v. de Leden van de Vaste Commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Betreft: Voortgang Passend Onderwijs

Datum: 23 maart 2022

Geachte leden,

Op 30 maart aanstaande spreekt u over passend onderwijs naar aanleiding van de voortgangsrapportage 1 jaar verbeteraanpak passend onderwijs die u in december van minister Slob heeft ontvangen. Van de ouderorganisaties ontvangt u twee brieven. Deze tweede brief is een gezamenlijk bijdrage van 17 ouder- en leerling vertegenwoordigers voor uw debat en gaat, aanvullend op de eerste brief, over specifieke onderwerpen en aandachtspunten.

Combinatie onderwijs en zorg

Een blijvend punt van discussie is de combinatie onderwijs en zorg. Zorg is een randvoorwaarde om naar school te kunnen gaan voor kinderen met een beperking, ziekte of chronische aandoening. Ook de uitvoering van (eenvoudige) medische handelingen valt hieronder. Als dat niet goed geregeld is, worden deze kinderen naar het speciaal onderwijs verwezen of is de dichte aanwezigheid van ouders op school noodzakelijk. Onderwijs en zorg zijn nu verschillende ingewikkelde domeinen en wetten die elkaar belemmeren. Zeker wanneer een kind eerst (psychische) zorg nodig heeft voordat (volledig) onderwijs haalbaar is. Er gaan 80 experimenten met onderwijs-zorg arrangementen van start met een minimale looptijd van 5 jaar. Daarna volgen pas de nodige wetswijzigingen om de obstakels in de versnipperde wetgeving en tussen de verschillende domeinen op te lossen. Wachten op de evaluatie van deze experimenten duurt te lang. Het moet nú al mogelijk zijn om combinaties onderwijs en zorg mogelijk te maken.

Bekostiging zorg in onderwijstijd en pgb

Kinderen waarvoor zorg en ondersteuning onder schooltijd door middel van een pgb wordt bekostigd, stellen een deel van hun budget beschikbaar voor de ingekochte collectieve zorg op school. De inkoop van collectieve zorg in onderwijstijd mag geen nadelig effect hebben op het resterend budget dat nodig is om thuis de noodzakelijke zorg en ondersteuning te kunnen regelen. Zo is wanneer een kind door ziekte (tijdelijk) niet naar school kan, extra zorg thuis nodig waarvoor geen financiële dekking is. Ook moet de mogelijkheid tot maatwerk blijven wanneer de collectieve zorg op school niet passend is.

Afstandsonderwijs voor thuiszitters

Het afstandsonderwijs voor thuiszitters blijft, ondanks de positieve ervaringen door corona, lastig te organiseren. Dit geldt ook voor leerlingen die gedeeltelijk of tijdelijk niet naar school kunnen, zoals leerlingen

met een energiebeperking, een kwetsbare gezondheid of die een angststoornis hebben. Uit de ervaringen van ouders/leerlingen en scholen/initiatieven die dit aanbod (willen) bieden, blijken wettelijke beperkingen en landelijke toegankelijkheid een probleem. De opgedane ervaringen en mogelijkheden zijn daardoor niet of zeer beperkt inzetbaar. Wij vragen om versnelde opheffing van de wettelijke beperkingen zodat afstandsonderwijs, gelijk als tijdens de scholensluiting, mogelijk en beschikbaar is. Landelijke ondersteuning, bijvoorbeeld in de vorm van een digitale school, voor de scholen en leerlingen zou hierin helpend kunnen zijn.

Ervaringsdeskundige ouders inzetten

Om de onafhankelijkheid van de ouder- en jeugdsteunpunten van de samenwerkingsverbanden te waarborgen en deze steunpunt daadwerkelijk te laten aansluiten op de behoefte van ouders en leerlingen zijn ervaringsdeskundige ouders onmisbaar. De afgelopen jaren is bij regionale en landelijke ouderorganisaties ervaring opgedaan en expertise opgebouwd. Zowel in het onderwijs als in de zorg. Voor het verstevigen van de inzet van ervaringsdeskundigen is gecoördineerde (landelijke) ondersteuning en toerusting van deze ouders nodig. Wij vragen u dit te ondersteunen en mogelijk te maken.

Leesproblemen en dyslexie

De plannen om de zorggelden voor diagnostiek en behandeling van ernstige dyslexie (ED) van gemeenten naar het onderwijs over te hevelen zijn groot en risicovol. Hiervoor is geen breed draagvlak en het lost het leesprobleem niet op. De gesignaleerde knelpunten kunnen ook binnen het bestaande stelsel opgelost worden, onder andere door inhoudelijke poortwachterstaken bij de samenwerkingsverbanden te beleggen. Er is sinds januari 2022 een vernieuwd protocol diagnostiek en behandeling met aangepaste toegangscriteria tot de vergoede zorg van toepassing. De huidige aanpak versterkt de noodzakelijke samenwerking tussen gemeenten, onderwijs en zorgaanbieders. Bovendien zijn zorgmiddelen voor ernstige en hardnekkige dyslexie niet bedoeld voor het oplossen van leesproblemen in het onderwijs. Maar nodig voor behandeling van kinderen in de specialistische zorg.

Aangepast onderwijsaanbod

Een aangepast onderwijsaanbod voor leerlingen met specifieke behoeften bijvoorbeeld door autisme of hoogbegaafdheid is op een aantal plekken succesvol gerealiseerd. Er is alleen nog lang geen sprake van een structureel en landelijk dekkend aanbod binnen de samenwerkingsverbanden. Dat geldt ook voor de Samen naar School klassen voor kinderen met ernstig (meervoudig) handicaps. Bij de ouderorganisaties komen hier veel signalen over binnen. De gevolgen kennen we: kinderen lopen (ernstige) sociaal-emotionele schade op, komen niet tot ontwikkeling, tussen ouders en school ontstaan conflicten over (het ontbreken van) een passend onderwijsaanbod en kinderen vallen uit op school.

Ondersteuningsstructuur ernstig zieke leerlingen

De huidige plannen voor verbetering van de ondersteuningsstructuur voor ernstig zieke leerlingen in het onderwijs gaan uit van centraliseren door de taak voor alle ondersteuning en financiering te beleggen bij één landelijke organisatie. Wij vinden deze vergaande centralisatie haaks staan op de visie van passend- en inclusief onderwijs. Door de ondersteuning voor een groep zo specifiek te organiseren, kan de ondersteuning voor deze doelgroep niet ingezet worden voor andere leerlingen die baat hebben bij dezelfde soort ondersteuning, zoals bijvoorbeeld thuiszitters. Een landelijke organisatie kent beperkte capaciteit zoals we nu ook zien bij de staatsexamens en landelijke onderwijsconsulenten. Centralisatie werkt bovendien belemmerend voor flexibel onderwijs door de overstap na drie maanden naar de ondersteunende organisatie. Een regionale ondersteuningsstructuur met een landelijk expertisecentrum vinden wij daarom passender. Goede ontwikkeling is de uitbreiding van de doelgroep met het mbo. Deze is helaas wel voor een beperkte groep: studenten tot 23 jaar zonder startkwalificatie. Een zieke student met een havo-diploma is hierdoor bijvoorbeeld uitgesloten. Dit geeft ongelijkheid. Bij de totstandkoming van de nieuwe structuur zijn bovendien nauwelijks ouders en leerlingen betrokken.

Wij wensen u een goed debat en hopen op uw inzet voor kinderen die extra ondersteuning nodig hebben binnen passend onderwijs. Voor een toelichting op deze brief kunt u contact opnemen met

Met vriendelijke groet,

Lobke Vlaming,
directeur Ouders & Onderwijs

Petra Pronk,
voorzitter oudervereniging Balans

Illya Soffer,
directeur Ieder(in)

Namens:

